

Bedrijfsvertrouwelijk

CO₂-Prestatieladder – Trede 1

Voortgangsverslag

Organisatie	Cratos Risk B.V.
Locatie	Bilthoven, Utrecht
Datum	14 november 2025
Versie	v2.0
Opgesteld door	Sybren van der Mark Cratos Consulting Chantal Teisman Cratos Consulting
Begeleid door	Marlies Peschier Stichting Stimular

Inhoud

<i>Inleiding</i>	3
<i>Organisatorische grens</i>	3
<i>CO₂- en energiebeleid</i>	4
<i>Emissie-inventaris (2024)</i>	4
<i>Reductiedoelstellingen 2025–2027</i>	5
<i>Plan van Aanpak 2025–2027</i>	5
<i>Voortgangsrapportage (2025)</i>	7
Voortgang maatregelen 2025	8
Evaluatie van de voortgang	8
Effectiviteit van uitgevoerde maatregelen.....	9
<i>Communicatie & Rollen</i>	9
Sleutelpersonen	9
Kennis- en samenwerkingsbehoefte	9
Communicatieplan	10
<i>Evaluatie SWOT-analyse maatregelen</i>	11
<i>Directiebeoordeling</i>	12

Inleiding

Dit document bevat alle verplichte openbaar te maken informatie van Cratos voor de CO₂-Prestatieladder Trede 1. Het bundelt de organisatorische afbakening, de emissie-inventaris van 2024, de reductiedoelstellingen, het plan van aanpak voor 2025-2027, de voortgang, het communicatieproces, de samenwerkingen en de directiebeoordeling.

Cratos werkt hybride, met medewerkers op kantoor, thuis en bij opdrachtgevers. De grootste bron van CO₂-uitstoot is zakelijke mobiliteit. Het kantoor in Bilthoven wordt gedeeld met andere huurders; hierdoor is het energieverbruik niet volledig aan Cratos toerekenbaar. Cratos maakt gebruik van leaseauto's en mobiliteitsbudgetten.

Met de informatie in dit document voldoet Cratos aan de transparantie- en publicatieverplichtingen van Trede 1.

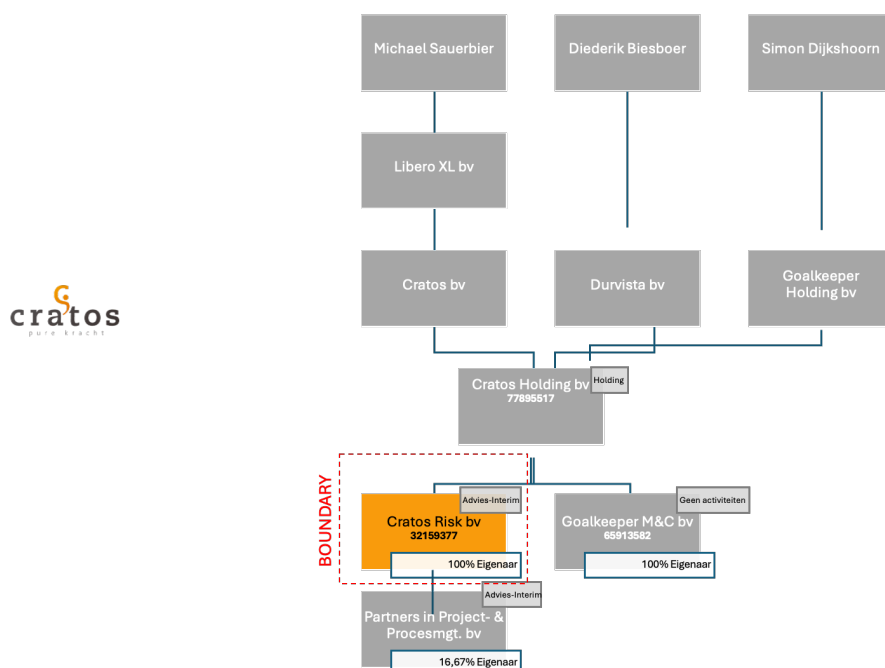
Organisatorische grens

Cratos past de top-downmethode toe voor het bepalen van de organisatorische grens. Alle activiteiten die onder Cratos Risk B.V. vallen, worden meegenomen in de CO₂-emissie-inventaris. De operational control-benadering wordt toegepast: alle emissies uit activiteiten waar Cratos operationele zeggenschap over heeft, worden opgenomen.

Cratos Consulting opereert vanuit Cratos Risk B.V. en vormt daarmee de volledige organisatorische eenheid voor de CO₂-Prestatieladder. Er werken circa 19,2 fte (basisjaar 2024). Het kantoor in Bilthoven wordt gedeeld met andere huurders; hierdoor is het energieverbruik van het pand niet volledig aan Cratos toe te rekenen.

De drie partners gebruiken privéauto's die niet tot Cratos behoren; alleen de zakelijke kilometers die zij voor Cratos rijden, worden meegenomen in de footprint. Mobiliteit van medewerkers (leaseauto's en mobiliteitsbudget) valt volledig binnen de organisatorische grens.

Het onderstaande organogram beschrijft de formele structuur van Cratos:

CO₂- en energiebeleid

Cratos voert een actief CO₂- en energiereductiebeleid uit dat gericht is op het verlagen van de milieubelasting van de organisatie. De directie heeft zich gecommitteerd aan het jaarlijks meten van de CO₂-uitstoot, het vaststellen van reductiedoelstellingen en het uitvoeren van maatregelen om deze doelen te bereiken. Het beleid sluit aan bij de CO₂-Prestatieladder en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

De grootste bron van uitstoot is zakelijke mobiliteit. Daarom ligt de nadruk van het beleid op het verminderen van reisbewegingen, het stimuleren van elektrisch rijden, het inzetten op OV en hybride werken, en het voorkomen van vliegkilometers. Daarnaast richt het beleid zich op het efficiënt gebruiken van energie op kantoor, het toepassen van energiezuinige apparatuur en het optimaliseren van instellingen voor verwarming en koeling.

Omdat Cratos huurder is, worden maatregelen rondom gebouwgebonden energie uitgevoerd in overleg met de verhuurder. Cratos onderzoekt mogelijkheden voor verduurzaming van de energievoorziening, waaronder de overstap naar Nederlandse groene stroom en verbeteringen aan de cv-installatie. Ook wordt gewerkt met partners zoals Develop Inc. voor advies en ondersteuning bij energiebesparing.

Het beleid wordt geborgd in het energie- en CO₂-managementsysteem. Rollen en verantwoordelijkheden zijn hierin vastgelegd en voortgang wordt jaarlijks gerapporteerd in het voortgangsverslag en beoordeeld in de directiebeoordeling.

Emissie-inventaris (2024)

Cratos heeft voor het basisjaar 2024 een volledige CO₂-emissie-inventaris opgesteld. De inventaris is samengesteld volgens de operational-controlbenadering en omvat alle emissies die vallen binnen de organisatorische grens van Cratos Risk B.V. De grootste bron van uitstoot is zakelijke mobiliteit.

De emissies zijn onderverdeeld in scope 1, scope 2 en relevante scope 3-emissies. Vluchten maken geen onderdeel uit van het standaard bedrijfsproces, maar in 2024 is een eenmalige jubileumreis uitgevoerd, waarvan de emissies zijn opgenomen in scope 3.

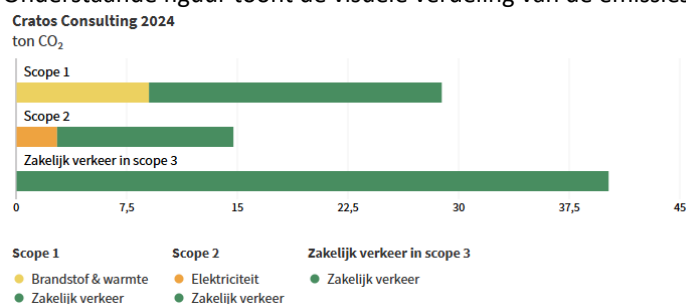
De totale uitstoot in 2024 bedraagt 83,7 ton CO₂. De verdeling per scope is als volgt:

Scope	Emissie (ton CO ₂)
Scope 1	28,8
Scope 2	14,7
Scope 3	40,1
Totaal	83,7

Toelichting:

Van de 46,2 ton CO₂ in scope 3 is 13,4 ton het gevolg van een eenmalige jubileumreis per vliegtuig naar Athene.

Onderstaande figuur toont de visuele verdeling van de emissies per scope:

Reductiedoelstellingen 2025–2027

Cratos heeft reductiedoelstellingen vastgesteld op basis van de CO₂-emissie-inventaris van het basisjaar 2024. De doelstellingen zijn opgesteld met behulp van de Milieubarometer en sluiten aan bij de belangrijkste reductiekansen binnen de organisatie. De doelen zijn zowel absoluut (ton CO₂) als relatief (per fte).

Onderstaande tabel toont de vastgestelde doelstellingen voor de periode 2025–2027:

Doel	Eenheid	Basisjaar 2024	2025	2026	2027
CO ₂ -uitstoot	Ton	83,70	68,40	67,40	65,00
CO ₂ -uitstoot	Ton/fte	4,36	3,56	3,51	3,39
Energieverbruik	GJ/fte	23,60	20,30	19,40	17,10
Zakelijk verkeer (scope 1+2)	GJ/fte	15,70	12,50	11,50	9,18

Deze doelstellingen worden jaarlijks gemonitord en beoordeeld. Afwijkingen of bijstellingen worden opgenomen in de jaarlijkse voortgangsrapportage en de directiebeoordeling.

Plan van Aanpak 2025–2027

Cratos heeft een plan van aanpak opgesteld om de reductiedoelstellingen voor de periode 2025–2027 te realiseren. Het plan richt zich op twee hoofdgebieden: zakelijke mobiliteit en energiegebruik. De maatregelen sluiten aan op de grootste emissiebronnen en op wat binnen de invloedssfeer van Cratos uitvoerbaar is.

Onderstaande tabel bevat het volledige overzicht van alle maatregelen die door Cratos worden uitgevoerd of onderzocht in de periode 2025–2027, inclusief de planning per jaar.

Zakelijk verkeer

Omschrijving	Wanneer	Ton CO ₂ -reductie	GJ-reductie (scope 1 en 2)	Rol
Leaseauto's met fossiele brandstof worden bij afloop van het contract vervangen door elektrische voertuigen.	Benzine jul. 2025 Hybride nov. 2026 Benzine dec. 2026 Benzine jan. 2028	<i>Goed meetbaar -> reductie wordt vertaald naar doelen</i> Indicatie van besparing: 22,6 ton	<i>Goed meetbaar -> reductie wordt vertaald naar doelen</i> Indicatie van besparing: 132 GJ	Diederik Biesboer
Medewerkers volgen een training in energiezuinig rijden (zowel elektrisch als fossiel).	2026	<i>Moelijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 2% op zakelijk verkeer/km	<i>Moelijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 2% op zakelijk verkeer/km	Diederik Biesboer
Regelmatig navragen of de geladen elektriciteit op laadpassen aantoonbaar in Nederland opgewekte groene stroom is.	2025-2027	<i>Moelijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i>	n.v.t.	Diederik Biesboer

		Indicatie van besparing: 10% op elektriciteit		
Er is komende jaren geen jubileumreis met het vliegtuig.	2025	<i>Goed meetbaar -> reductie wordt vertaald naar doelen</i> Indicatie van besparing: 13,4 ton	n.v.t.	n.v.t.

Aardgas voor kantoor

Omschrijving	Wanneer	Ton CO ₂ -reductie	GJ-reductie (scope 1 en 2)	Rol
Onderzoeken en voorstellen van een moderne, energiezuinige cv-ketel in overleg met de verhuurder	2025-2027	<i>Afhankelijk van externe partij-> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 20% op aardgas	<i>Afhankelijk van externe partij-> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 20% op aardgas	Michael Sauerbier
De verwarming wordt energiezuiniger ingesteld door de thermostaat lager te zetten en dag-, nacht- en weekendprogramma's te optimaliseren.	2025	<i>Moelijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 5% op aardgas	<i>Moelijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 5% op aardgas	Diederik Biesboer
Inwinnen van advies over aanvullende energiebesparende maatregelen zoals reflecterende folie achter radiatoren.	2026	n.v.t.	n.v.t.	Michael Sauerbier

Elektriciteit voor kantoor en laadpalen bij kantoor

Omschrijving	Wanneer	Ton CO ₂ -reductie	GJ-reductie (scope 1 en 2)	Rol
19 stuks conventionele verlichting vervangen door ledverlichting	2025	<i>Goed meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen (ivm gedeelde meters)</i> Indicatie van besparing:	<i>Goed meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen (ivm gedeelde meters)</i> Indicatie van besparing:	Diederik Biesboer

		~500 kWh op elektriciteit (vanaf oktober 2025)	~500 kWh op elektriciteit (vanaf oktober 2025)	
Bij vervanging of aanschaf van kantoorapparatuur standaard kiezen voor energiezuinigere varianten (een beter label).	2025-2027	<i>Moeilijk meetbaar - > reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 2% op elektriciteit	<i>Moeilijk meetbaar -> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 2% op elektriciteit	Diederik Biesboer
Overleggen met verhuurder over inkoop van in Nederland opgewekte groene stroom.	2026	<i>Afhankelijk van externe partij-> reductie wordt niet opgenomen in doelen</i> Indicatie van besparing: 2,75 ton	n.v.t.	Michael Sauerbier

Beperken netcongestie

Omschrijving	Wanneer	Ton CO ₂ -reductie	GJ-reductie (scope 1 en 2)	Rol
De elektrische auto's worden zoveel mogelijk buiten de piekuren (16:00–21:00 uur) opgeladen.	2025-2027	n.v.t.	n.v.t.	Diederik Biesboer
De vaatwasser wordt niet gebruikt tijdens piekuren (16:00–21:00 uur).	2025-2027	n.v.t.	n.v.t.	Diederik Biesboer

De maatregelen richten zich op:

- Mobiliteit: verminderen van autokilometers, stimuleren van OV en hybride werken, toepassen van overnachtingen bij verre opdrachten, en inzet van energiezuinige of elektrische voertuigen.
- Energiegebruik kantoor: optimaliseren van thermostaatinstellingen, gebruik van energiezuinige apparatuur, en besparingsopties binnen de mogelijkheden van het gedeelde kantoor.
- Afhankelijkheid van verhuurder: maatregelen zoals Nederlandse groene stroom en verbetering van de cv-installatie worden wel onderzocht, maar niet als harde reductie meegenomen omdat Cratos geen directe controle heeft.
- Gedrag en bewustwording: stimuleren van medewerkers om duurzame keuzes te maken bij reizen en energiegebruik.

De voortgang van de maatregelen wordt jaarlijks gerapporteerd in de voortgangsrapportage en besproken in de directiebeoordeling.

Voortgangsrapportage (2025)

Cratos heeft in 2025 voortgang geboekt op meerdere maatregelen uit het Plan van Aanpak. Een deel van de maatregelen is uitgevoerd, een deel loopt door in 2026 en sommige maatregelen staan gepland voor latere jaren. Hieronder volgt een overzicht van de voortgang in 2025.

Voortgang maatregelen 2025

Zakelijk verkeer

1. Gefaseerde vervanging van benzineauto's door elektrische voertuigen
 - De elektrificatie van het wagenpark is gestart in Q1 2024.
 - In 2025 liep deze vervanging gefaseerd door bij contractafloop van benzineauto's.
 - De maatregel loopt volgens planning. Exacte aantallen worden toegevoegd na definitieve jaarcijfers.
2. Training energiezuinig rijden
 - Deze maatregel staat gepland voor 2026.
3. Controle op herkomst van elektriciteit op laadpassen
 - Dit is een doorlopende maatregel.
 - Voor 2025 nog niet uitgevoerd. Wordt gedaan bij het ophalen van alle tankingen op de laadpassen.
4. Geen vliegreizen in 2025
 - Er hebben zich geen vliegreizen voorgedaan.

Aardgas kantoor

5. Overleg moderne cv-ketel
 - In 2025 heeft overleg plaatsgevonden met de verhuurder.
 - Verwachting: een nieuwe energiezuinige cv-ketel wordt geplaatst.
 - Maatregel loopt volgens planning.

Thermostaat optimalisatie

6. Optimalisatie thermostaatinstellingen
 - In 2025 uitgevoerd.
 - Thermostaat draait nu op een vast programma.

Elektriciteit kantoor

7. Vervanging resterende conventionele verlichting door LED
 - In oktober 2025 zijn alle resterende lampen (19) vervangen door LED.
 - Maatregel is volledig uitgevoerd.
8. Overleg groene stroom / tussenmeters
 - Maatregel staat gepland voor 2026.

Netcongestie

9. Vaatwasser buiten piekuren (16:00–21:00)
 - Wordt structureel opgevolgd sinds 2025.
10. EV-laden buiten piekuren
 - Moet nog worden onderzocht of de laadpaal technisch zo ingesteld kan worden.
 - Maatregel loopt door in 2026.

Evaluatie van de voortgang

Hoewel de volledige CO₂-footprint en energiebalans van 2025 nog niet beschikbaar zijn, concludeert Cratos dat de organisatie op koers ligt richting de doelstellingen voor 2025.

De belangrijkste punten:

- De grootste reductiemaatregel (elektrificatie van het wagenpark) loopt volgens planning en is in uitvoering sinds 2024.
- Maatregelen met directe impact op kantoorenergie (LED-verlichting, thermostaatprogramma) zijn uitgevoerd.
- Cratos heeft in 2025 geen vliegreizen gemaakt; dit levert aantoonbaar lagere scope-3-emissies op.

Effectiviteit van uitgevoerde maatregelen

- LED-vervanging: verwachting ~500 kWh jaarlijkse besparing op elektriciteitsverbruik.
- Thermostaatoptimalisatie: efficiënter gasverbruik.
- Elektrificatie wagenpark: grootste structurele CO₂-reductie; effecten zichtbaar in de footprint van 2025 en 2026.

Communicatie & Rollen

Cratos heeft de communicatie, verantwoordelijkheden en samenwerkingsbehoeften voor de CO₂-Prestatieladder vastgelegd in drie overzichtstabellen. Deze worden jaarlijks gebruikt voor beheer van het energie- en CO₂-managementsysteem en voor de interne en externe informatievoorziening.

Sleutelpersonen

Functie	Niveau van CO ₂ -bewustzijn	Benodigde competenties	Sleutelpersonen
Management	Verantwoordelijk voelen (iv)	Beleid uitdragen, goede voorbeeld geven	Michael Sauerbier Diederik Biesboer
Coördinator CO ₂ -Prestatieladder	Verantwoordelijk voelen (iv)	Beleid uitdragen, coördineren van werkzaamheden	Sybren van der Mark
Wagenparkbeheer	Verantwoordelijk voelen (iv)	Stimuleren en monitoren van energiezuinig rijden	Diederik Biesboer
Gebouwbeheer	Verantwoordelijk voelen (iv)	Stimuleren en monitoren van energiezuinig gedrag	Diederik Biesboer
Interne communicatie	Betrokken voelen (iii)	n.v.t.	Michael Sauerbier
Externe communicatie	Betrokken voelen (iii)	n.v.t.	Michael Sauerbier
Kennis-verantwoordelijke sleutelpersoon	Verantwoordelijk voelen (iv)	Ophalen en bijhouden van de benodigde kennis om te verduurzamen	Diederik Biesboer

Kennis- en samenwerkingsbehoefte

De kennis- en samenwerkingsbehoefte is gerelateerd aan het Plan van Aanpak.

Kennisbehoefte van:

- Medewerkers met een auto: kennis over zuinig rijden, slim laden;
- Medewerkers die de vaatwasser aanzetten: instructie over gebruikstijden.

Samenwerkingsbehoefte met:

- Aanbieder van een training in energiezuinig rijden;
- Leasebedrijf van bedrijfswagens: ondersteuning bij zuinig rijden;
- Verhuurder van de kantoorruimte: overleg over aanbrengen van tussenmeters per huurder en inkoop van groene stroom.

Bestaande samenwerkingsverbanden die relevant zijn en aansluiten bij de kennisbehoefte:

- Het programma 'Het Nieuwe Rijden' stimuleert automobilisten, zakelijke rijders en beroepschauffeurs over te gaan tot een energie-efficiënt rij- en reisgedrag;
 - o Dit programma biedt praktische richtlijnen om automobilisten te ondersteunen bij energiezuinig rijgedrag. Cratos gebruikt deze informatie om medewerkers bewuster te maken van mogelijkheden om CO₂-uitstoot tijdens zakelijke ritten te verminderen en oriënteert zich op een passende partij om dit waar nodig verder praktisch te ondersteunen.
- De klimaatcampagne 'Zet ook de knop om' van het ministerie van Klimaat en Groene Groei.

- Deze landelijke klimaatcampagne geeft laagdrempelige tips voor energiebesparing in gebouwen en gedrag. Cratos benut deze kennis om medewerkers te informeren over eenvoudige maatregelen waarmee energieverbruik op kantoor verder omlaag kan en onderzoekt welke externe partij dit aanvullend kan begeleiden.
- Develop Inc.: advies over energiebesparende maatregelen
 - Cratos Consulting werkt samen met Develop Inc. voor het verkrijgen van onafhankelijk advies over aanvullende energiebesparende mogelijkheden binnen het kantoor, zoals de toepassing van reflecterende folie achter radiatoren en andere laagdrempelige optimalisaties. Develop Inc. kan daarbij ook een nulmeting uitvoeren. Het contact verloopt via Michael Sauerbier, die zowel sleutelpersoon binnen Cratos als mede-eigenaar van Develop Inc. is. De samenwerking wordt ingezet om de benodigde kennis op het gebied van energiebesparing actueel te houden.

Communicatieplan

Interne communicatie

Doelgroepen & inhoud:

Sleutelpersonen

- Hun rol binnen het energie- en CO₂-managementsysteem.

Alle medewerkers

- CO₂-footprint en jaarlijkse ontwikkeling.
- Hoofdpijnen van het Plan van Aanpak.
- Instructies voor uitvoering van reductiemaatregelen.
- Voortgang en resultaten van maatregelen.
- Oproep om besparingsideeën aan te dragen.

Middelen & frequentie

- Overleg met sleutelpersonen: 4x per jaar.
- Kwartaaldagen: 4x per jaar.
- Maandelijks themadagen.
- Intranetupdates: 4x per jaar.

Externe communicatie

Doelgroepen & inhoud

(Potentiële) opdrachtgevers

- Behalen van het CO₂-Prestatieladdercertificaat.
- Trends in ontwikkeling van de CO₂-uitstoot.
- Hoofdpijnen van het Plan van Aanpak.
- Voortgang en resultaten.
- Optioneel: manieren waarop opdrachtgevers kunnen bijdragen aan reductie.

Middelen & frequentie

- Website van Cratos Consulting (verplicht)
 - Korte beleidsverklaring
 - Download CO₂-Prestatieladdercertificaat
 - Link naar bedrijfspagina op CO₂-Prestatieladder.nl
- Bedrijfspagina op CO₂-Prestatieladder.nl (verplicht)

- Actuele CO₂-footprint (scope 1, scope 2, zakelijke reizen in scope 3)
- Actueel energieverbruik (GJ)
- Plan van Aanpak 2025–2027
- Voortgangsrapportage (jaarlijks)
- Social media (1x per jaar een externe update).

Evaluatie SWOT-analyse maatregelen

Sterke punten — bevestigd in 2025

- Hybride werken en digitaal vergaderen verminderen reisbewegingen.
- Elektrificatie van het wagenpark loopt volgens planning.

Zwakke punten — bevestigd

- Mobiliteit blijft de grootste emissiebron door afhankelijkheid van opdrachtenlocaties.
- Gedeelde energiemeter maakt energiebesparing moeilijk meetbaar.
- Verhuurder heeft in 2025 nog geen stappen gezet richting groene stroom.

Kansen — benut in 2025

- LED-verlichting volledig vervangen.
- Thermostaat geoptimaliseerd.
- Geen vliegreizen in 2025.
- Digitaal overleg structureel toegepast.

Kansen — openstaand

- Analyse laadpassen (2026).
- OV-gebruik afhankelijk van opdrachten → beperkt toepasbaar.
- Overnachtingen bij verre opdrachten sporadisch ingezet.
- Groene stroom / tussenmeters nog niet gerealiseerd.

Bedreigingen — niet opgetreden

- Geen problemen met netcongestie of laden in 2025.

Bedreigingen — blijvend risico

- Afhankelijkheid van klantlocaties en groei van mobiliteit bij meer FTE.
- Afhankelijkheid van verhuurder voor gebouwgebonden besparingen.

Directiebeoordeling

De directie heeft het CO₂-managementsysteem beoordeeld en concludeert dat het systeem geschikt en doeltreffend is. De organisatorische grens is onveranderd en de reductiedoelstellingen voor 2025–2027 blijven haalbaar en relevant.

De uitvoering van de maatregelen verloopt volgens planning: elektrificatie van het wagenpark, LED-vervanging en thermostaatoptimalisatie zijn gerealiseerd, terwijl maatregelen die afhankelijk zijn van de verhuurder (groene stroom, tussenmeters) nog worden besproken. Mobiliteit blijft de grootste reductiekans.

De benodigde middelen zijn beschikbaar en toereikend. Uit de interne audit blijkt dat het systeem voldoet; verbeterpunten worden opgepakt. De directie besluit het systeem ongewijzigd voort te zetten en de uitvoering van het Plan van Aanpak jaarlijks te blijven monitoren en publiceren.

Ondertekening

Directiebeoordeling 2025 - Datum: 10-11-2025

Namens de directie,

M.D.A. Sauerbier

D.F. Biesboer

H.S. Dijkshoorn